

پیل : ۱ صانی : ۸

بیلافی

عثمانی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانق

صایدی ۱۰ پارویه

خلفه دوفرو

هفته ده بر، نورل بوردی، طرفدن بیقایلم

۳۰ مایس ، ۱۳۲۹

میری : جلال ساھر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه جاده سندن،
: : نومرولی « تورك بوردی »

پښته ایشلې : سېکرلری دها دنسایه کلمه دن بوزار .
بویه جو جو قلدن انا واپارک سوگردن چکدیکلری
دورقلر هې کلدی عملرینک جزاسیدر .

پیغمبر من افدیمر (اولاد باباسنک فیلیزیدر) .
بوپورمشدر . حقیقه آغاچارک کوکلرنده ، گووده سنده
کیرلی دوران پیانیلکری دالارنده میدان وورور ،
اورلده آجیلان یارقلردن ، چیچکلردن سر میدان
چقار . قسا آدامارک کیزلی ، چرکین طبعیلری ده
اولادلرنده کورولور . بویه جو جو قلدن ایلک آتشی
طوبیرمق ده زوردر ، فقط دواملی واسوللی برتریه نک
هرتورلو زورقلری چیگنه چکنی ده اونو تاملیدر .
انشالله ، بوتریه قونوشمه لرینه گله چک اوگودلر
مدده دوام ایده چکم .

عبد الفاضل نوری

آجیقلی بر صحبت

دو کچه بردوستمه ایدم . شمدیلر ده ناقونوشولور ؟
شو او قودن او یاقق ، وطنی او یاندیرمق ، جانلاندیرمق
ایچین نیایمالی ؟ ایشته بزم صحبتزده بویولده ایدی .

دوتم دیدی که : « اوت ، هرکس سوبیلور ، هرکس
تصدیق ایلور : هرشیدن اول مکتبلری دوزلرله ،
چوغاللی ، ملتی او قونمالی ، یازدرما . . . بده بویه
بویور ، بویه دوشونیلوریم ، فقط بوگون اوغرا دیغم
بر حال ، بکا دها باشقه بر حقیقت گوستردی : آکلادم که
مکتبدن اول یازی دیلی دوزلرلک لازم گیلور . باقیگر
ناسل : دون بر مسافریم گلدی : قره مرسلک گلبولی
کویندن مصطفی آغا . کوی استانبولدن و پورگه درت
ساعته واریلیر بر یردر ، عادت استانبولک بر محله سی
دیمک . مسافریم کوینک ایلری گلنلرنندرن . یاشی ده
آلشمه یاقیندر ، محاربه دن ، فلان دن سوز آجیلدی ،

وطنک مبارک باغرندن آرمامش آغاچلری ایسته دیمز
شکلره صوفار وقهقهه چیچکلری کبی تلره صداراق
بوکسلره چقارایلیر ؟ یوقسه کوکلدن آیریش ،
تملی بوزولش شیلر نیاییلده بویومن ، قورور .

سزه بو اوگودمه یازاجمی وعدایتدیمک جو جو ق
تریه سی ده طبعی بویه در . تریه نک زمانه کورده کیشمه
سنک فایداسی یا کلش آکلایمکنز . . . تریه سی
ده کیشدرمک بوتون بوتون تملی بوزمق دیکلر ده .
هر بیلگی کبی ، تریه نک ده ، ناموس ، دوغرولق
مردک ، فداکارلق ، . . . کبی بیر لطفه دن تللری واردر .
بونلری هیچ بر زمان ، هیچ بر ملت ده کیشدرمه مشدر .
او صاغلام ، تیر اخلاق تللری دنیاو انسان دوردوچه
دوره جی کبی ، دنیا وانسانده اوگوزل تللر دوردوچه
یاشار . دنیای بیقیمق ، انشاللری یوق اتمک ایچون
او جوهر دن بایلش تللره بر آزد دو قونمی تیشیر !

بزم زمانه کورده ده کیشدر بریه سی لازم دیدیمز
قسم تریه نک بولری و دالدریدر . بوایش طبعی
اوسته رباعیونلک ، آغاچلردن لزومز سورگونلری ،
فایداسز دالاری کسمه نه بکزر . فقط ائی بودامق ده
برصنعدر ؛ اربابنک الهه یا بلارسه فایدا برینه زیان ویرر .

ائی خوبلی اولادی شیدر ، ک آرزو ایدنلر تریه یه اولجه
کندی قفسلرندن باشلامالیدر . چونکه جو جو ق یا کلنر
دنساده دیکلی ، آنا رخنده بیه تریه آغله حاضر در .
بوارخده کی تریه یه بیلگیچلو (استعداد) کیرلر .
اوت دوغوردر ؛ جو جو ق دها توخوم حالنده
ایکن باباسنک و چودندن خوبی ، آناسنک فاندن طبعیتی
آمن و بوسیدن آناسی ، باباسی گوزل خوبلی و صاغلام
اولانلرک جو جو قلدی ده خوش طبعیتی اولور .
اهل و عیال آراسنده دیرلک یوق ایسه ، زواللی
آنانک صیقلیلری ، کوز یاشلری یاورونک بوموشاق

او کرمک ایستوردی؛ فقط غزنه‌دن نه‌او، نه بز برشی
آگلایامادی که... آگلادقلایمزه‌پک آز...

بن — ناصل اولور، یوقسه او کینج اوقوق
بیلمیورمی؟

مصطفی آغا — بیلور، پک آغا اوقوقور، یوق
یزم یاغزده گولور، گولور اوقوقور؛ لاکن چوق

یرلری آگلایمور، یز اوقوقور، یزده آگلایمور.
یغنی برگون زاوللی چوق یزیدی، غزنه‌نی یزیدی،

آیدی، ویرداها کتیریمدی. افندی، دوشروس، بو
غزنه‌لر یزم آگلایمزه کوره یازمورلر.

دوستم دیدی که: «برادر، غزنه‌لری بعضی کرم
بیله آگلایموز، بونرده بر «ادیات» خسته‌لی وار.

بو خسته‌لق، چوق دفعه صایقلامق دوجملرند قاریشقلقه
قادر وار یسور.

یاندکی آگوندلک غزنه‌لرین بری آله‌رق اوقودی:
«مازش کوروسینک دینامتله بر هوا ایدلر یکنه

دلات ایدمک بر طرافه مدته هنوز ایشیدلر یکندن
تسلم بارغانک کشیده‌لی ده تأخر ایدیور. قوماندان

پاشا کورونک بلاتأخر تخریبی جنوب جبهه‌نی قوماندانه
متوالیا اخطاسار ایدیوردی، نهایت کورونک بر هوا

ایدلر یکنه دلات ایدن طرافه دشت افرا دخی ایشیدلیدی.
مصطفی آغایه دونه‌رک: «آغاسین بوندن نه آگلادک؟»

دیدی.
مصطفی آغا صقیلیدی، گولیدی: «والله پک افندی،

ایشک ایچنده بر کورور، بر تسلیم بارغانی، یزده قوماندان
وار آما، ندر آگلایمادم.» دیدی.

اوت، مصطفی آغا آگلایمامشدی؛ آگلایمامقده
حقلی ایدی.

دوستم دیدی که: «مصطفی آغا، صلح ی مراق
ایتمش، دون بکا «باریشقلق نه‌وقت اولدوچ؟» دیه

سور یوردی. شیمدی غزنه‌نک باریشقلق ایچون یازدقلری
اوقویلم.

کوبدن عسکره گیده‌لردن، شهید اولانلردن، یارانانلردن
بکاخبرلر وریور، بندنده صلحه دایر دوعرو سوزلر

ایشیمک ایستوردی.
سلانیکده روملرله بلغاولر آراشنده کچن شیردن

اخبرلر وریور دیکم صیراده مصطفی آغا «مناسرتنه اولدی،
مناسرتی ده ایدیلر؟» دیمیزی؛ حیزده قالدیم، بزدن بره

شاشیریم، نهایت آگلادم که شوزواللی آدامک حقیقه
حالا مناسرتک، اشقودره‌نک، یانیه‌نک باشه گلنلردن

خبری یوق. «دوتم، سوزنی بترمدن یحی کچن
مسافر ایجری گیدی. باشی آبان صاریقلی، چوخه

شالوار و پالتوی، آغاندن آتمشلق، کبار یایی، بروتوک.
بن، مسافرک شوخقا گلشیدن پک نمون اولدم. بعضی

سؤاللرله شو مناسرتک نه‌اولدینق استانبولدن دوت ساعت
اوتده بر کوبونک دیواماش، اوکوره نه‌میش اولماشک

سیدلری آگلایه بیله بکدم. آرازمده شو یوله بر
نحبت کجیدی؛ دیکلر یکنر، آگلایه‌رق ایگلر یکنر.

بن — مصطفی آغا سز پک افندی، مناسرتکده
دوشمان طرفندن آتوب، آله‌ادینق ضرور مشسور؛

بلغاولرله چالجه قدر دایاندینق، سلانیکک کیتدینگی،
روم ایلیک ییتدینگی دویمادینکرمی؟

مصطفی آغا — بلغارلرک تکفور طغانه دایاندینق
الته دویوق، سلانیکده کیمش دیذیلر، فقط ناصل

کیتدینگی؛ مناسرت و باشقه برلرمز ایچین ناصل اولدینق
کونلک بر یرده نرهدن بیلم؟

بن — کوبکیزده هیچ اوقوقوب یازان یوقی؛
استانبولدن اورالره غزنه کپورمی؛ یاخود قره‌مرسله،

قضا کتر مرکزینیه گیدوب گلدیکه اورادکی غزنه‌لری
اوقویورلری؟

مصطفی آغا — کوبده تک تولا اوقویان وار. اولجه
کوبه غزنه کبر مزی، فقط قانغا باشلانجه قومشومزدن

برکینج استانبول غزنه‌لرندن بری کتیریمک باشلادی.
غزنه‌کلدیکه هپ قوشور، اولوب بتلری آگلایم،

« صلح قرييدر »

« مقدمات صلحه ده اجرا اولنه حق تعديلات حقنه حکومت عثمانیه طرفدن وقوع بولان طلب دون اقسام ظن اولنديقي قدر مهم اولمايوب بوگون بالقان متفقين محافلنده دها امنيت بخش تأثيرات اجرا ايتشدن. »

بك اعلا سز و بن بونك نه اولديغني آكلادق ، آكلايه بيلدك . مصطفى آغا اكلامادي ، كوي ايتدايئسندن چيقمش بر آدامده آكلايه ماز . حتى بن ديرم كه قضا رشديه سي بغيره بر گنج ده بوندن كو چلكه معنا چيقارير . ديهلم كه شو اوج سطرالق سوزي بزم اديب اقدويلر دها آچيق يازمازلرمش ، سوز رونقي ، سوسني غيب ايدر مش ! بك اعلا ؛ فقط « قرييدر » يرينه « ياقيدر » ديمكده كوچ مي ؛ قايي ؛ يا گليشي ؟

شو حوادثي مثلا شو يولده يازمازلرميدي :

« دولترك صلح ايچون صوكرادن ايتديكي شيلر او قدر آغير دگيلمش . دشمانلر من بوندن نمون كورونيورلر . »

بيلم اما بو ، كتابچه اولكندنده آشاني دگيلدر ، صائيرم ؛ فرض ايدلم كه بر آز قبا اولسون ، هيچ اولمازه بونده ملتدن يوزده لايئسك اكلاماسي ، بر فكر ايدنمه سي قايداسي وار .

دوستم حقلي ايدي .

بن تكرار مصطفى آغايه صوردم :

— كويكتر قاج اوليدر ؟

— ايكي يوز .

— هب توركميسكتر ؟

— اوت .

— مكنكتر واري ؟

— يوقدي ؛ فقط شيمدي باباچقلمش . گچن كون مامورلر كغمشيدي .

مصطفى آغادن آلايغ شو خبرلر بي يوره كمدن ووردي . استانبولك بورني دينده صاييلان ايكي يوز

خانلي بر تورك كوي عصرلردن بري مكنكسز قالسين ! بو حقيقت ايسانيله جق شيميدر ؛ گوكل ايتسرددي كه اوراده بري قيزلره ، ديگري اركيكاره مخصوص اولمق اوزده يوزده ، يوزالليشر چو جوقلق ايكي مكنتب اولسون . حتى شو آلتشلق بابالقده اومكنتبدين يتيشمه بولونسون ! شيمدي قره مرسل قضالي مصطفى آغانك مناسترك باشه گلنلردن خبر آله مامش اولماسنك سري آكلاشيلدي يا ؟ مشهور بر سوز واردر ، ديرلر كه :

« آكلايانه سيوري سينك سازدر ، آكلامايانه داوول زورنا آذر . »

بز ، داوول زورنا يده آزمسه يانلر دتر گيبي كورو . نيور . شيمدي سز ديرسكتر كه استانبوله ، قره مرسله بو قدر ياقين بر كويدن ، آغادن بر آدامك حالدن بو قدر اوزاق قالماسي ، مكنكسز لكدن زياده دويغوسز لقنددر . بن ده ديرم كه دويغوسزلق ده ايشته او مكنكسز لكدن ، غزنه سز لقندن ، لسانسز لقندن ، بوتون معنا سيله بيلگي يوقلفندندر . مكنتب اولسه ايدي ، چو جوقلر اوگا كوره تربيه كورور ؛ وطن ، ملت دويغوسي آليرلردي ؛ لسانسز اولسه ايدي ، اوقورلردي ، آكلارلردي ؛ اوقودنجه مراق ايدر ، مراق ايتدجه اوقورلردي . شو حالده ؛ لساني دوزملمه لي ، غزنه لري ساده . لشدرمه لي . خلقي اونوتما ملي ، مكنتب لري ده خلقه كوره هم ده چابوق يايما لي .

ناظم

حاجي احمد

— كوچك حكايه —

بر زمانلر (مصر) لك كويلرندن برنده ايدم . بو طرفلر ده اش مشهور و بويوك چيقتجي كيمدر ديه برگون صوردم . « بو جوارده بر حاجي احمد واردر ، كوچك بر چيقتجي در . فقط اونك گيتي يوقدر » ديديلر . مراق ايتدم . حاجي